

DAVID BOWIE

METAMORFOZE

O VIAȚĂ ÎN IMAGINI

CHRIS WELCH

ANII DE ÎNCEPUT

12

MAJOR TOM

22

ASCENSIUNEA ȘI DECĂDEREA LUI ZIGGY STARDUST

34

ASMUȚIND CÂINII DE DIAMANT

54

FILME ȘI DUETE

84

METAMORFOZE

116

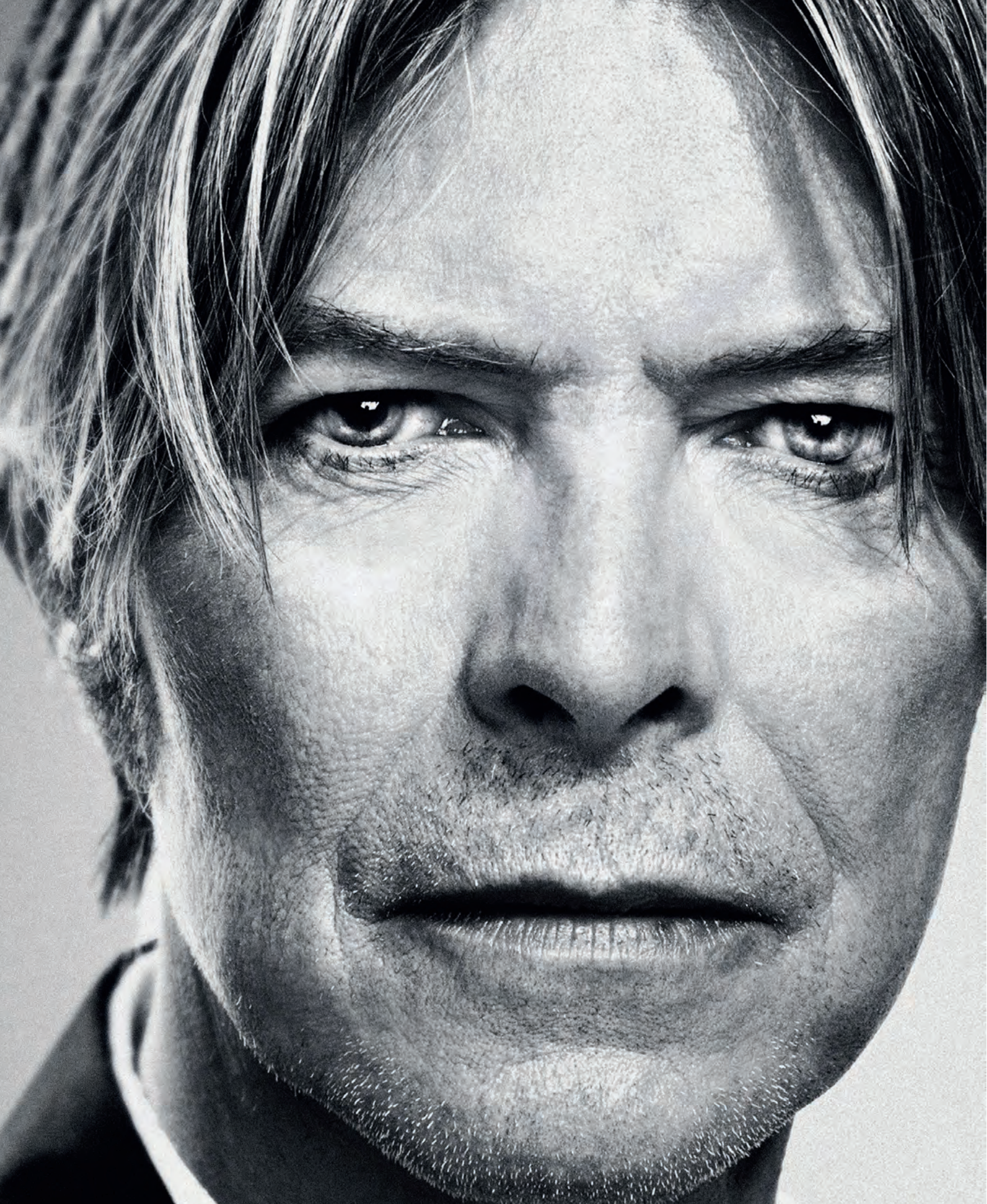

ÎN CONTINUARE STAR

140

CREDITE FOTO

160

INTRODUCERE

Invitat să descrie chintesența lui David Bowie, David Byrne de la Talking Heads l-a prezentat pe acesta în termenii „terapeut”, „preot”, „obiect sexual” și „profet al apocalipsei”. La aceeași provocare, Woody Woodmansey, din nucleul dur al trupei Spider from Mars, a răspuns printr-un singur cuvânt: „Geniu”.

Byrne se exprima cu ocazia ceremoniei de consacrare a artistului în galeria celebrităților genului, Rock and Roll Hall of Fame, în 1996, desfășurată în New York, SUA, în fața pontifilor industriei muzicale, reuniți pentru a omagia o figură eminentă a muzicii pop. De cealaltă parte, Woodmansey li se adresa unor fani hardcore, reuniți pentru un Bowie Fest în 2012, în Marea Britanie.

Desfășurat la ICA Gallery, în Londra, evenimentul a marcat patruzeci de ani de la lansarea legendarului album *The Rise and Fall of Ziggy Stardust and the Spiders From Mars*. Din perspective diferite, amândoi subliniau impactul enorm pe care Bowie l-a avut asupra lor și asupra întregii lumi, în general, de-a lungul unei cariere artistice extraordinare, cu creații acoperind zona muzicală, cinematografia, moda și teatrul.

Byrne, el însuși compozitor și interpret influent, a declarat că apariția fenomenului Bowie pe scena rock-and-roll a avut efectul „unei injecții cu adrenalină”. Descinderea bruscă a acestuia în America la începutul anilor '70, cu albume precum *The Man Who Sold The World*, *Hunky Dory* și *Aladdin Sane*, a iscat derută, dar și indignare, declanșând o veritabilă revoluție pe scena artistică:

„Cu toate că am resimțit un șoc când l-am văzut prima dată, ceva îmi era foarte familiar. Asistam la un fenomen realmente necesar. Un lucru de care era nevoie. Ceva esențial. Și, ca tot rock-and-roll-ul, era excesiv, deborda de glam, era amuzant și pervers, grosier și sexy în egală măsură - un mix confuz”.

Premiul a fost adus de Madonna, iar Marianne Faithfull a interpretat în onoarea premiatului piesa *Rebel Rebel*. Dar Bowie a lipsit de la ceremonie, conjurând acel aer atât de specific, care avea să-l însoțească frecvent, de distanțare glacială și mister, venind - paradoxal - din partea unui artist londonez altminteri cât se poate de abordabil și fără fumuri.

Bowie se lupta deja de multă vreme pentru recunoaștere. Și chiar dacă succesul a venit, căutarea a continuat, iar artistul era deja nerăbdător să meargă mai departe. Profesional și artistic, avea să facă mutări imprevizibile, trecând prin metamorfoze de stil și imagine, dar menținându-și în permanență farmecul. David Byrne l-a descris foarte inspirat ca fiind un artist care a explorat cu îndrăzneală echilibrul subtil al forței masculine și feminine și care a adus prestigiul literaturii și teatrului în nebunia amețitoare a rock-and-roll-ului.

Amestecul eclectic de imagini, idei și muzică a asigurat perenitatea brandului Bowie, seducător și controversat timp de cinci decenii, și i-a atras multe onoruri. Unul dintre cele mai semnificative a fost alegerea coloanei sonore la ceremonia de încheiere a Jocurilor Olimpice din Londra, în august 2012. O imagine uriașă a lui David a apărut pe ecranul gigantic al stadionului și, ca recunoaștere a contribuției sale la dezvoltarea muzicii britanice, un medley din nouă piese ale lui Bowie a erupt din amplificatoarele arenei, reverberând în televizoarele din toată lumea.

Milioane au auzit melodii înfipite adânc în imaginarul colectiv - *Space Oddity*, *Changes*, *Ziggy Stardust*, *The Jean Genie*, *Rebel Rebel*, *Diamond Dogs*, *Young Americans*, *Let's Dance* și *Fashion*. Hitul *Heroes* din 1977 a fost și el difuzat de fiecare dată când un sportiv din echipa Marii Britanii a câștigat o medalie în timpul Jocurilor Olimpice.

David Bowie nu a fost nici de această dată prezent pe scenă, dar nu atât din cauza regimului de concerte sau notoriului său sentiment de detașare față de mainstream. Cântărețul avea nevoie să se menajeze. Problemele de sănătate își puneau amprenta asupra artistului de odinioară, cu străluciri sălbatice în ochi, ajuns acum un veteran de 65 de ani.

După o intervenție chirurgicală pe cord, în 2004, David a încetat să mai înregistreze și să mai facă turnee și și-a luat un an întreg de pauză după ce a primit un Grammy pentru întreaga carieră, în februarie 2006. Dar recunoașterea a continuat să escaladeze pentru cel care a fost cândva Major Tom, Ziggy Stardust, Cracked Actor și The Thin White Duke. În septembrie 2012, a venit anunțul unei expoziții dedicate carierei sale, instalată la Victoria & Albert Museum din Londra.

Vernisajul evenimentului, intitulat *David Bowie Is*, a fost programat pentru martie 2013 și era gândit să fie întru totul pe gustul lui Bowie. Curatorii muzeului au anunțat că au primit acces la arhiva artistului, pentru a articula prima sa expoziție internațională, incluzând versuri scrise de mână, costume

Pagina anterioară: David Bowie într-o ședință foto pentru revista *Entertainment Weekly* din Los Angeles, California, iunie 2002.

Dreapta: Bowie în 1967, tânăr, chipeș și îmbrăcat impecabil, în debutul unui parcurs de personaj iconic.

originale și decoruri. David urma să fie omagiat ca veritabilă efigie culturală, chiar dacă unii strâmbau din nas vizavi de prezența unui cântăreț pop într-un templu sacru al artelor.

Fără îndoială, astfel de rezerve îl vor fi încântat și amuzat pe Bowie, confirmând că era încă un outsider și un rebel neînțeles, la fel ca personajele portretizate de unul dintre actorii săi preferați, James Dean, în filmele tinereții sale. Ba chiar a semnalat că se distanțează de proiect, sugerând că acesta nu ține cu adevărat de preocupările lui.

Încă din adolescență, Bowie s-a angajat în căutarea unei identități, pe scenă sau pe ecran, prin intermediul unui personaj care să suscite o reacție a publicului, pro sau contra - erou și ticălos, cineva îndrăgit și detestat în egală măsură. Avea să cristalizeze însă silueta unui tânăr etern în derută, care are nevoie de mângâiere și de compania unor suflete asemănătoare, înainte ca viața să-l silească să meargă mai departe, să-și facă alți prieteni.

David Bowie a început să-și înjghebe propriile trupe de R&B la începutul anilor '60. Răsfățat de natură cu un fizic deosebit, gust vestimentar distinct și înclinație pentru blues, părea să aibă în mână pașaportul de idol pop. Casele de discuri l-au privit cu oarecare reticență, iar intrarea în topuri a survenit după câțiva ani. Abia în 1969, cu *Space Oddity*, a înregistrat un succes palpabil, dar standardul a fost dificil de menținut, iar vânzările de albume au stagnat.

Pe măsură ce introducea tot mai multe elemente noi în viața, în muzica și direcția sa artistică, opțiunile i se confirmau. La începutul noului deceniu, Bowie înregistra un succes internațional enorm, ajungând să personifice anii '70 și epoca glam rock; lumea zvâcnea pe piesele sale - *Starman*, *The Jean Genie*, *Life On Mars* și *Rebel Rebel*.

În paralel cu turneele spectaculoase, a lansat simultan mai multe single-uri de succes - *Rock And Roll Suicide*, *Diamond Dogs*, *Young Americans*, *Fame* și *Heroes*. Primele albume au fost urmate de o multitudine de piese experimentale - de la *Pin Ups*, *Diamond Dogs* și *David Live* la *Young Americans*, *Station To Station*, *Low*, *Heroes*, *Tin Machine* și *Black Tie White Noise*. Fiecare a marcat o nouă epocă în cariera artistică a lui Bowie, care s-a teleportat de la o imagerie desprinsă din filmele science-fiction spre orizonturile mai clar definite ale muzicii soul, dance și chiar heavy metal.

În postură de vedetă pe picior de egalitate cu superstarurile rock, au urmat colaborări cu John Lennon, Mick Jagger și

Freddie Mercury, iar *Fame*, *Dancing In The Street* și *Under Pressure* au intrat în topuri. Bowie s-a consacrat și în lumea cinematografiei, prin filme precum *The Man Who Fell To Earth*, și a convins criticii de teatru prin rolul făcut în *The Elephant Man*.

Anii de activitate frenetică s-au oprit brusc, după lansarea albumului *Reality* (2003). Până în acel moment, Bowie vânduse 140 de milioane de albume și se poziționa pe locul 29 într-un top 100 al celor mai eminenti britanici.

O ispravă nu chiar oarecare, pentru băiatul androgin și ceacăr din Beckenham, care a descins la carnavalul pop cu unghii lăcuite, păr vopsit în roșu-aprins și purtând o rochie sexy. A fost primul star pop care a ieșit în public declarând: „Sunt gay”, afirmație care a ținut și ea tot de regia provocatoare a unui plan B.

Ideile sale în perpetuă transformare l-au purtat într-o călătorie lungă și extraordinară, care este ilustrată în acest album prin fotografii remarcabile, selectate cu grijă și care oferă o cronică fermecătoare a vieții unei legende. Haideti să facem cunoștință prin imagini cu adevăratul - sau poate imaginarul - David Bowie.

Stânga: Portret realizat de fotografii Michael Ochs, în 1973, într-un hotel din New York, cu Bowie etalând o jachetă extravagantă..

Sus: Un David Bowie livid, studiindu-l pe Buster Keaton, actor din filmele mute, unul dintre numeroșii săi eroi, recrutați din cele mai diferite discipline.

